

Krista Hafner

Marjetica, hčerka Matjaževa

Ilustrirala Mara Kraljeva.

XV. Na begu

(Konec.)

Ko so Turki videli, kaj se je zgodilo, so bili sprva vsi presenečeni in niso vedeli, kaj bi si mislili. Stali so osupli in gledali za jezdecem, ki je divje jahal z Marjetico po ravnini. Šele ko je zavil proti Savi, so spoznali, da je Marjetica ugrabljena, in Hasan paša se je jezo udaril po čelu: »Mar sem bil slep? Saj to je bil vendar sam kralj Matjaž, ki je prišel po svojo deklico. Ampak ne bo mi ušel. Hej, vojaki, hej, junaki, za njim! Sto cekinov dobi, kdor mi ga pripelje živega ali mrtvega.«

Kot bi trenil, je bilo vse pokonci. Turki so poskakali v sedla in se zagnali na divji lov za kraljem Matjažem. Toda kralj Matjaž je držal v roki krivi handžar in sekal zdaj na levo, zdaj na desno, da so Turki kot snopje padali pod njegovo krivo sabljo. Kmalu so preganjalci zaostali, kralj Matjaž pa je dirjal in dirjal, da se je konju delala rume na pena okoli gobca. Ko že dolgo niso videli nikakega sovražnika več, so dospeli do lesene kolibe. Pod njo je črn kovač čakal dela. Kralj Matjaž se je ustavil pred njim in mu zakričal s sedla: »Poznam te, da si dober kovač. Brž

vzemi kladivo in klešče in mi preobuj konja, toda podkve mu prikuj narobe. Tako premotim svoje preganjalce in jim zabrišem sled za seboj. Zlat cekin dobiš, če svoje delo urno storiš.«

Kovač se je zavrtil in je konja urno podkoval, kakor mu je kralj Matjaž naročil.

Ko je bil gotov, mu je kralj vrgel zlat cekin in zakričal: »Zdaj jaham notri v Turčijo, tako kažejo konjske sledi.«

Matjaž je znova spodbodel konja in ga pognal v dir. Naravnost do Save sta jahala in ko sta prišla do vode, ga je kralj Matjaž pognal v valove. Konj je plaval, napel vse moči in srečno došel na drugi breg. Zdaj sta bila na domači zemlji in obema je bilo lažje pri sreči.

Doma je še vedno stala v grajskem stolpu kraljica Alenčica in gledala skozi line. Ali se že vidi meglica, ali že jaha sredi meglice njen mož, kralj Matjaž, ali nosi v naročju ljubo hčerko, premilo Marjetico?

Tri dni je stala v stolpu, tri dni si je napenjala oči in gledala skozi line. V jutro četrtega dne pa je zagledala sredi ravnine meglico in od veselja ji je vztrepetalo srce. Stekla je po stopnicah do

grajskih vrat in vsa družina se je zbrala okoli nje. Ko je prijahal kralj Matjaž na dvor, mu je srečna stekla naproti, Marjetica pa jo je objela in od veselja zavrisnila:

»O ljubi domek moj, zdaj me nihče več ne bo ujel in odpeljal. Nikoli več ne bom neposlušna, vedno bom ubogala, kar mi reče očka. Skobec in divji mož Turek je samo očka in nihče drugi.«

Zavrtela se je na prstih, prijela očeta za roko in zaplesala:

»Križ kraž, kralj Matjaž!«

Lea Fatur

To je bilo v Indiji Koromandiji

Ilustriral J. Župančič.

Vode so se stekale z jezer v morja. Knezi so se napadali in pobijali, si zbirali zaklade, so sedeli na draguljastem prestolu, so jezdili v zlatih stolih na belih slonih, ki so imeli rilec in okla okovane z zlatom. Ljudstvo je stradalo in umiralo. Tako je bilo že v davnih stoletjih, tako je bilo tudi v preteklem.

Ta čas je živel v Delhiju, v podrtini cesarske palače, potomec prastarega rodu Uzmovičev. Ta rod si je prisvajal skozi več stoletij pravico, da najde, česar ni nihče izgubil in da si prisvaja, kar si želi. Trdil je ta rod, da ima potrjeno in zapečateno dovoljenje sultana Akbarja iz triindvajsete dinastije. Tega sultana je bil rešil tedanji rod Uzmovičev iz zasede sovražnikov. In ko je vprašal rešeni sultan s svojega blestečega se prestola, s čim naj nagradi svoje rešitelje, mu je odgovoril glavar rodu:

»Dovoli nam in našim potomcem, da si vzamemo, kar nam je všeč.«

Sultan je dovolil in Uzmoviči so izropali njega in njegov dvor in so ropali in uzmali kjer koli in kar koli.

Niso pa spravljali nagrabljenega blaga na kupe. Ti ljudje so imeli na široko odprte roke. Vračali so revežem, kar jim je vzel krivično odmerjeni davek, kar so jim pobrali oblastni vladarjevi služabniki, ne da bi vedel vladar kaj za to.